

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND**

DOM
2017-02-07
Meddelad i Härnösand

Mål nr
3875-16 E

SÖKANDE

Redema AB, 556576-9006
Storlienvägen 42
831 82 Östersund

MOTPART

Östersunds kommun
831 82 Östersund

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2017-02-09	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan om överprövning och beslutar att rättelse ska ske på så sätt att ny utvärdering ska göras. Därvid ska Redema AB anses uppfylla kravet i punkt 4.3.1 i förfrågningsunderlaget.

Dok.Id 119065

Postadress
Box 314
871 27 Härnösand

Besöksadress
Backgränd 9

Telefon
0611-46 06 00
E-post: forvaltningsratteniharnosand@dom.se
www.forvaltningsratteniharnosand.domstol.se

Telefax
0611-51 18 20

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Östersunds kommun (kommunen) genomför upphandling av ramavtal för profilprodukter, ref.nr 16/56. Upphandlingen genomförs med förenklat förfarande och med utvärderingsgrunden ekonomiskt mest fördelaktiga anbud. Tilldelningsbeslut fattades den 10 oktober 2016 då Redema AB (Redema) antogs som leverantör. Ett nytt tilldelningsbeslut fattades den 1 november 2016. Enligt det nya beslutet uppfyllde inte Redema leverantörskravet enligt punkten 4.3.1 Erfarenhet, och Mer i Textil & Reklam AB erhöll kontrakt.

YRKANDEN M.M.

Redema ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att rättelse ska göras så att Östersunds kommun ska godtas som en giltig referens för Redema och i andra hand att upphandlingen ska göras om. Redema anger i huvudsak följande till stöd för sin talan. Efter att Redema vunnit upphandlingen har kommunen, i e-post från upphandlingschef [REDACTED] diskvalificerat deras anbud och angett att Östersunds kommun inte är en giltig referens enligt punkten 4.3 1 i förfrågningsunderlaget. Motiveringen är att de inte haft ett ramavtal över tid för succesiva avrop inom området eller motsvarande områden inom angiven tidsrymd. Redema anser att referensen passar väl in enligt ordalydelsen: "Leverantören ska ha erfarenhet av likvärdiga leveransuppdrag inom området eller motsvarande områden".

Syftet med att ställa kvalifikationskrav är att säkerställa att leverantören har tillräckliga ekonomiska och yrkesmässiga resurser för att klara av att genomföra uppdraget på efterfrågat sätt. Det finns inget i underlaget som nämner krav på ramavtal över tid. Det är inte heller formulerat i underlaget vad som menas med "likvärdiga leveransuppdrag". Redema har under lång tid varit leverantör till Östersunds kommun och det kvalificerar kommunen som referens både avseende ekonomisk volym enligt punkten 2. Omfattning, och avseende pågående uppdrag över tid. Under perioden maj 2015 till november 2016 uppgick fakturerad volym till ca 1 000 000 kr. Volymen som efter-

frågas i underlaget är 200 000 kr per år. Redema har även ramavtal med Östersunds kommun inom motsvarande område - Varumärkesprofilering Ski Region 15/97 - daterat den 12 maj 2016. I det fall Redemas referens inte godtas är det uppenbart att förfrågningsunderlaget är bristfälligt då det inte tydligt anger vad kommunen menar med liknande referensuppdrag. Då kommunen på felaktiga grunder diskvalificerat Redema har de lidit ekonomisk skada.

Avslutningsvis har Mer i Textil & Reklam AB haft information gällande upphandlingen som inte varit känd för andra, då de påvisat att kontaktpersonen Redema angivit som referens sitter med i den jury som fattar beslut i upphandlingen och bedömer kvaliteten av inlämnade prover.

Kommunen bestrider bifall till ansökan och anför bland annat följande. Det föreligger inte skäl att ändra tilldelningsbeslutet från den 1 november 2016 då upphandlingen i alla avseenden följt lagen om offentlig upphandling. Redema har angivit Östersunds kommun som en av två referenser. Det är inte en referens som uppfyller uppställda krav enligt punkten 4.3.1 i förfrågningsunderlaget. Av punkterna 1. Bakgrund och 2. Omfattning framgår bland annat att kommunen upphandlar ett ramavtal över tid för successiva avrop av profilprodukter och att den årliga volymen uppskattas till ca 200 000 kr.

Även om Redema över tid, vid enskilda tillfällen, levererat olika typer av specifika varor och tjänster till kommunen har de inte haft ett ramavtal över tid för successiva avrop inom området profilprodukter eller motsvarande områden. Det uppvisade avtalet Varumärkesprofilering Ski Region 15/97 avser vare sig ett ramavtal eller profilprodukter utan köp av en tjänst - varumärkesprofilering genom digital marknadsföring - vilket är något helt annat än det kommunen efterfrågat i aktuell upphandling. Det måste anses framgå med tillräcklig tydlighet av förfrågningsunderlaget som helhet vad

som avses med ”likvärdiga leveransuppdrag inom området eller motsvarande områden”.

Avslutningsvis har kommunen inte lämnat ut den typ av information Redema anger under upphandlingsprocessen och kan därför inte anses ha brutit mot vare sig principen om transparens eller likabehandling i detta avseende.

Redema anger här efter bland annat följande. De arbetar med kommunikation inom profilreklam, print och webb sedan år 2000 och har en lång affärsrelation med kommunen som uppfyller kraven avseende både antal uppdrag och ekonomisk volym. Avtalet gällande varumärkesprofilering reglerar pris över tid för vissa tjänster och kan ta sig olika uttryck. Det har ingåtts i syfte att fastställa villkoren under en given tidsperiod och kan röra sig om såväl en penna med tryck på som marknadsföring i digitala kanaler. Det är alltså mer en fråga om vilket medie som används än huruvida det är en vara eller tjänst som levereras. Redema har levererat profilprodukter till kommunen under perioden 2015-05 till 2016-11 vilket bl.a. framgår av en lista som bifogas. Där ingår bland annat 6900 st. Mössor blå och vita med enfärgstryck, 20 st. Vattenkaraff med gravyr, 500 st. Ziptags för dragkedjor m.m. för profilering av Östersunds kommun, 200 st. Serveringsbrickor med stadssiluetten av Östersund, 320 st. Axelväska till internationell matkonferens i Östersund inkl. tryck, 2000 st. Dokumentmappar (pappmappar inkl. fyrfärgstryck), 800 st. Kaffe/temuggar i stengods inkl. tryck, Varumärkesprofilering av SÖT – ski region m.m.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Bestämmelser

Lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) är sedan den 1 januari 2017 upphävd och har ersatts av lagen (2016:1145) om offentlig upphandling. Den upphävda lagen gäller dock för sådan upphandling som har påbörjats före ikraftträdandet av den nya lagen.

Upphandlande myndighet ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt och genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kommer att lida skada, ska rätten efter ansökan av en leverantör besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 4 och 6 §§ LOU).

En upphandlande myndighet får ställa krav på en lägsta nivå för anbudssökandes och anbudsgivares ekonomiska samt tekniska och yrkesmässiga kapacitet. Dessa ska överensstämja med bestämmelserna i 7-13 §§. Omfattningen av den information som avses i 7-13 §§ samt de lägsta nivåerna för den kapacitet som krävs för ett visst kontrakt ska ha samband med kontraktsföremålet och stå i proportion till detta (11 kap. 2 § LOU).

Utredningen i målet

Enligt e-post från upphandlingschefen [REDACTED] den 2 november 2016 gjordes bedömningen att Redemas referens inte uppfyllde kraven enligt punkten 4.3.1 i förfrågningsunderlaget, då de inte haft ett ramavtal över tid för successiva avrop inom området profilprodukter eller motsvarande områden inom angiven tidsrymd. Kommunen anför i e-post den 9 november 2016 att det av förfrågningsunderlaget som helhet framgår vad kommunen avser med likvärdiga leveransuppdrag, bland annat under rubriken 1. Bakgrund och 2. Omfattning.

I förfrågningsunderlaget punkten **4.3.1 Erfarenhet** står att leverantören ska ha erfarenhet av likvärdiga leveransuppdrag inom området eller motsva-

rande områden. Uppdragen ska vara pågående eller slutförda inom de senaste tre åren och Östersunds kommun kommer vid behov kontrollera att uppgifterna stämmer. I punkterna **1. Bakgrund** och **2. Omfattning** står att kommunen upphandlar ett ramavtal över tid för successiva avrop av profilprodukter och att den årliga volymen uppskattas till ca 200 000 kr.

Förvaltningsrättens bedömning

En förutsättning för att förvaltningsrätten ska besluta om åtgärder enligt LOU är att den upphandlande myndigheten har brutit mot någon bestämmelse i lagstiftningen eller någon av de gemenskapsrättsliga bestämmelser som bär upp denna lagstiftning samt att den som begär överprövning lidit eller i vart fall riskerat att lida skada av den upphandlande myndighetens brott mot LOU. Förvaltningsrättens prövning är begränsad till vad Redema som sökande har anfört till stöd för sin talan (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Den första frågan i målet är om Redemas anbud felaktigt uteslutits då Östersunds kommun inte godtagits som referens. Den andra frågan är om upphandlingen ska göras om då förfrågningsunderlaget är bristfälligt då det inte framgår vad som menas med liknande referensuppdrag.

Inledningsvis konstaterar förvaltningsrätten att det i förfrågningsunderlaget inte framkommer några krav på att referensuppdragen enbart ska omfatta leveranser som skett i anslutning till ett ramavtal. Uttrycket ”likvärdiga leveransuppdrag” kan alltså inte tolkas som att det måste avse just ramavtal. Redema kan därför inte uteslutas på den grunden.

Kommunen har i aktuell upphandling ställt det obligatoriska kravet att anbudsgivarna ska inge två likvärdiga leveransuppdrag inom området eller motsvarande områden. Uppdragen ska vara pågående eller slutförda inom de senaste tre åren. Redema har angett Östersunds kommun som den ena referensen och bl.a. hänvisat till befintligt avtal avseende varumärkesprofilering.

Avtalet löper från den 24 maj 2016 till den 30 april 2018. Kommunen har bekräftat att Redema över tid, vid enskilda tillfällen, levererat olika varor och tjänster i enlighet med avtalet. Redema har angett att fakturerad volym uppgått till ca 1 000 000 kr under en period på 18 månader, en uppgift som inte motsagts av kommunen. De har även bifogat en lista över diverse profilprodukter som levererats till kommunen mellan 2015-05 och 2016-11. Förvaltningsrätten konstaterar därmed att det förekommit leveranser av profilprodukter och att det inte är fråga om köp av tjänst som kommunen påstår. Redema får därför anses uppfylla kravet även i detta avseende.

Sammantaget anser förvaltningsrätten att Östersunds kommun är en giltig referens och att Redema därmed uppfyller kravet på likvärdigt leveransuppdrag inom området eller motsvarande områden. Genom att kommunen frångått grunderna för tilldelning har Redemas anbud felaktigt uteslutits. Redema har därigenom lidit skada. Det föreligger därmed skäl att ingripa enligt LOU. Förvaltningsrätten finner att rättelse genom ny utvärdering är en tillräcklig åtgärd. Rättelse ska ske på så sätt att ny utvärdering ska göras varvid Redema ska anses uppfylla kravet i 4.3.1.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Kerstin Widmark
rådman

Målet har föredragits av föredragande juristen Kristin Norling.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.